

I

(Kötelezően közzéteendő jogi aktusok)

A TANÁCS 2007/2004/EK RENDELETE

(2004. október 26.)

az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 62. cikke (2) bekezdésének a) pontjára és 66. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az EU külső határaival kapcsolatos közösségi politika célja egy olyan, az ellenőrzés és a határőrizet egységes és magas szintjét biztosító integrált irányítás megvalósítása, amely a személyek Európai Unión belüli szabad mozgásának szükséges következménye, és amely a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség alapvető alkotóeleme. Ennek érdekében meg kell állapítani a külső határok ellenőrzésére irányuló előírásokra és eljárásokra vonatkozó közös szabályokat.
- (2) A közös szabályok hatékony végrehajtása a tagállamok közötti operatív együttműködés fokozottabb összehangolását igényli.
- (3) Ezért figyelembe véve a Tanács keretében működő külső határszakértők közös egységének tapasztalatait, létre kell hozni egy, a tagállamok közötti operatív együttműködés összehangolásának javításáért felelős különleges szakértői csoportot az Európai Unió Tagállamainak Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség (a továbbiakban: az Ügynökség) formájában.

- (4) A külső határok ellenőrzésének és őrzetének felelőssége a tagállamokat terheli. Az Ügynökség megkönnyíti a külső határok igazgatására vonatkozó meglévő és jövőbeli közösségi intézkedések alkalmazását azáltal, hogy biztosítja a tagállamok ezen intézkedések végrehajtása tekintetében tett lépéseinek összehangolását.
- (5) A külső határok hatékony ellenőrzése és őrzete rendkívüli fontossággal bír a tagállamok számára földrajzi helyzetüktől függetlenül. Ennek megfelelően a külső határok igazgatása terén elő kell mozdítani a tagállamok közötti szolidaritást. Az Ügynökség létrehozása, amely segíti a tagállamokat a külső határok igazgatása operatív vonatkozásainak végrehajtásában – beleértve a tagállamokban illegálisan tartózkodó, harmadik országbeli állampolgárok visszaküldését is – fontos lépés ennek megvalósítása felé.
- (6) Egy közös, integrált kockázatelemzési modell alapján – a külső határok integrált igazgatásának javítására figyelemmel – az Ügynökség kockázatelemzést végez annak érdekében, hogy a megfelelő intézkedések meghozatalához, illetve az azonosított veszélyek és kockázatok kezeléséhez szükséges információkat a Közösség és a tagállamok számára biztosítani tudja.
- (7) Az Ügynökség európai szinten folyó képzést biztosít a határőrök nemzeti oktatói számára, valamint további képzéseket és szemináriumokat szervez az illetékes nemzeti szolgálatok tisztviselői számára a külső határok ellenőrzésére és őrzetére, illetve a tagállamokban illegálisan tartózkodó, harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésére vonatkozóan. Az Ügynökség a tagállamokkal együttműködve képzési programokat szervezhet a tagállamok területén.
- (8) Az Ügynökség figyelemmel kíséri a működési területére vonatkozó tudományos kutatási eredményeket, és az ilyen információkat továbbítja a Bizottság és a tagállamok felé.
- (9) Az Ügynökség kezeli a tagállamok által biztosított műszaki eszközök jegyzékeit, hozzájárulva ezáltal az anyagi források „összegyűjtéséhez”.

⁽¹⁾ HL C 108., 2004.4.30., 97. o.

⁽²⁾ 2004. március 9-i vélemény. A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

- (10) Az Ügynökség emellett támogatást nyújt a tagállamok részére a külső határoknál fokozottabb technikai és operatív segítségnyújtást szükségessé tevő körülmények esetén.
- (11) A tagállamokban illegálisan tartózkodó, harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésének operatív vonatkozásai a legtöbb tagállamban a külső határok ellenőrzéséért felelős hatóságok hatáskörébe tartoznak. Mivel e feladatok európai szinten történő megvalósítása egyértelműen hozzáadott értékkel bír, az Ügynökség ennek megfelelően – a közösségi visszatérési politikára is figyelemmel – biztosítja a szükséges segítséget a tagállamok közös visszatérési műveleinek megszervezéséhez, és meghatározza az útiokmányok megszerzésének, illetve a tagállamok területén illegálisan tartózkodó, harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésének helyes gyakorlatát.
- (12) Feladatának teljesítése érdekében és a feladatának teljesítéséhez szükséges mértékben az Ügynökség – a Szerződés vonatkozó rendelkezéseivel összhangban megkötött munkamegállapodások keretében – együttműködhet az Europollal, harmadik országok illetékes hatóságaival, valamint az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben illetékes nemzetközi szervezetekkel. Az Ügynökség az Európai Unió külkapcsolati politikájának keretében megkönnyíti a tagállamok és a harmadik államok közötti operatív együttműködést.
- (13) A külső határszakértők közös egysége, illetve a szárazföldi, légi és tengeri határok ellenőrzésének és őrzésének különböző vonatkozásaira szakosodott, a tagállamok által felállított operatív és képzési központok tapasztalatai alapján az Ügynökség maga is létrehozhat a szárazföldi, légi és tengeri határokért felelős szakosodott részlegeket.
- (14) Az Ügynökség a technikai ügyek tekintetében független, valamint jogi, igazgatási és pénzügyi autonómiával rendelkezik. Ennek érdekében szükséges és helyénvaló, hogy az Ügynökség jogi személyiséggel rendelkező olyan közösségi szerv legyen, amely gyakorolja az e rendelet által ráruházott végrehajtási jogköröket.
- (15) A Bizottság és a tagállamok az Ügynökség feladatainak hatékony ellenőrzése érdekében az Igazgatótanácsban képviseltetik magukat. Az Igazgatótanács lehetőség szerint a határőrizeti igazgatásért felelős nemzeti szolgálatok operatív vezetőiből vagy azok képviselőiből áll. Az Igazgatótanácsot fel kell ruházni a költségvetés megállapításához, annak végrehajtása ellenőrzéséhez, a megfelelő pénzügyi szabályok elfogadásához, az Ügynökség döntéshozatalának átlátható eljárási és működési szabályzatának megállapításához, valamint az ügyvezető igazgató és annak helyettese kinevezéséhez szükséges hatáskörökkel.
- (16) Az Ügynökség teljes autonómiájának és függetlenségének biztosítása érdekében részére önálló költségvetést kell megállapítani, amelynek bevételei alapvetően a Közösségtől származó hozzájárulásból erednek. A közösségi hozzájárulást és az Európai Unió általános költségvetést terhelő egyéb támogatásokat illetően a közösségi költségvetési eljárást kell alkalmazni. Az elszámolások ellenőrzését a Számvévőszék végzi.
- (17) Az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ korlátozások nélkül alkalmazni kell az Ügynökségre, amelynek csatlakoznia kell az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága között létrejött, az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) belső vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i intézményközi megállapodáshoz⁽²⁾.
- (18) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK⁽³⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletet alkalmazni kell az Ügynökségre.
- (19) A személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽⁴⁾ alkalmazni kell a személyes adatok Ügynökség által való feldolgozására.
- (20) A külső határok ellenőrzésére és őrzetére vonatkozó politika és jogszabályok kidolgozása továbbra is az EU-intézmények, különösen a Tanács hatáskörébe tartozik. Biztosítani kell az Ügynökség és ezen EU intézmények közötti szoros együttműködést.
- (21) A Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás és arányosság elvével összhangban a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, ezért azok az Európai Unió tagállamainak külső határain való operatív együttműködés integrált igazgatása megteremtésének szükségessége miatt közösségi szinten jobban megvalósíthatók. Ez a rendelet az e célok megvalósításának érdekében szükséges minimumra szorítkozik, és nem lépi túl az ahhoz feltétlenül szükséges mértéket.
- (22) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és szem előtt tartja az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdése által elismert, és az Európai Unió Alapjogi Chartájában kifejezett elveket.

⁽¹⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

⁽²⁾ HL L 136., 1999.5.31., 15. o.

⁽³⁾ HL L 145., 2001.5.31., 43. o.

⁽⁴⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

- (23) Izland és Norvégia tekintetében ez a rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között létrejött, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek a továbbfejlesztését képezi, amelyek az e megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról szóló, 1999. május 17-i 1999/437/EK tanácsi határozat⁽¹⁾ 1. cikkének A) pontjában említett területre vonatkoznak. Következésképpen az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság küldöttségei tagként vesznek részt az Ügynökség Igazgatótanácsának munkájában, bár szavazati joguk korlátozott. Az Izlandi Köztársaságnak és a Norvég Királyságnak az Ügynökség tevékenységében való teljes körű részvételét lehetővé tevő további szabályok meghatározása érdekében a Közösség és ezen államok egy további megállapodást kötnek egymással.
- (24) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt e rendelet elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása rá nézve nem kötelező. Mivel az Európai Közösséget létrehozó szerződés harmadik része IV. címének rendelkezései értelmében e rendelet a schengeni vívmányokra épül, az említett jegyzőkönyv 5. cikkével összhangban Dánia e rendelet Tanács általi elfogadását követő hat hónapon belül határoz arról, hogy azt átülteti-e nemzeti jogába, vagy sem.
- (25) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyeknek alkalmazásában az Egyesült Királyság a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2000. május 29-i 2000/365/EK tanácsi határozatnak⁽²⁾ megfelelően nem vesz részt. Az Egyesült Királyság ezért nem vesz részt annak elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása rá nézve nem kötelező.
- (26) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyeknek alkalmazásában Írország az Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2002. február 28-i 2002/192/EK tanácsi határozatnak⁽³⁾ megfelelően nem vesz részt. Írország ezért nem vesz részt annak elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása rá nézve nem kötelező.
- (27) Az Ügynökség – az Igazgatótanács által eseti alapon meghatározott szabályokkal összhangban – megkönnyíti az olyan operatív fellépések megszervezését, amelyben a tagállamok igényt tarthatnak az Írország és az Egyesült Királyság által esetlegesen felajánlott szakértelemre és eszközökre. Ennek érdekében Írország és az Egyesült Királyság képviselőit meg kell hívni az Igazgatótanács üléseire azért, hogy az ilyen operatív fellépéseket előkészítő tanácskozásokon teljes mértékben részt tudjanak venni.
- (28) Gibraltár határainak megállapítása a Spanyol Királyság és az Egyesült Királyság között vita tárgyát képezi.
- (29) E rendelet Gibraltár határaitra való alkalmazhatóságának felfüggesztése nem jelent semmiféle változást az érintett államok helyzetére nézve,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

TÁRGY

1. cikk

Az Ügynökség létrehozása

- (1) Az Európai Unió tagállamai külső határainak integrált igazgatásának javítása céljából létrejön a Külső határokon Való Operatív Együttműködési Felelős Európai Ügynökség (az Ügynökség).
- (2) Figyelembe véve azt, hogy a külső határok ellenőrzése és őrzete a tagállamok felelőssége, az Ügynökség megkönnyíti és hatékonyabbá teszi a külső határok igazgatására vonatkozó meglévő és jövőbeli közösségi intézkedések alkalmazását azáltal, hogy biztosítja a tagállamok ezen intézkedések végrehajtása érdekében tett lépéseinek összehangolását, és ezzel hozzájárul a személyek ellenőrzésének és az Európai Unió tagállamai külső határőrzetének hatékony, magas és egységes szintű megteremtéséhez.
- (3) Az Ügynökség továbbá biztosítja a Bizottság és a tagállamok számára a külső határok igazgatásához szükséges technikai támogatást és szakértelmet, és előmozdítja a tagállamok közötti szolidaritást.
- (4) E rendelet alkalmazásában a tagállamok külső határaitra való hivatkozás a tagállamok azon szárazföldi és tengeri határait, repülőtereit és tengeri kikötőit jelenti, amelyek a külső határok személyek által történő átlépésére vonatkozó közösségi jogszabályok hatálya alá tartoznak.

⁽¹⁾ HL L 176., 1999.7.10., 31. o.

⁽²⁾ HL L 131., 2000.6.1., 43. o.

⁽³⁾ HL L 64., 2002.3.7., 20. o.

II. FEJEZET

FELADATOK

2. cikk

Fő feladatok

- (1) Az Ügynökség a következő feladatokat látja el:
- a) a külső határok igazgatása terén a tagállamok közötti operatív együttműködés összehangolása;
 - b) a tagállamok segítése a nemzeti határőrök képzésében, beleértve közös képzési követelmények kialakítását;
 - c) kockázatelemzés végzése;
 - d) a külső határok ellenőrzését és határőrizetét érintő kutatási eredmények nyomon követése;
 - e) a külső határokon fokozottabb technikai és operatív segítségnyújtást szükségessé tevő körülményekkel szembesülő tagállamok segítése;
 - f) a közös visszatérési műveletek megszervezéséhez szükséges támogatás biztosítása a tagállamok részére.
- (2) Az Ügynökség hatáskörének sérelme nélkül a tagállamok operatív szinten továbbra is együttműködhetnek a külső határokon a többi tagállammal és /vagy harmadik államokkal, amennyiben ez az együttműködés kiegészíti az Ügynökség munkáját.

A tagállamok tartózkodnak minden olyan tevékenységtől, amely veszélyeztetheti az Ügynökség működését vagy céljainak megvalósítását.

A tagállamok tájékoztatják az Ügynökséget a külső határokon az Ügynökség keretén kívül végzett operatív tevékenységekről.

3. cikk

Közös műveletek és kísérleti projektek a külső határokon

- (1) Az Ügynökség értékeli, jóváhagyja és összehangolja a tagállamok által javasolt közös műveleteket és kísérleti projekteket.

Az Ügynökség az érintett tagállamokkal egyetértésben önmaga is kezdeményezhet a tagállammal vagy tagállamokkal együttműködve megvalósítandó közös műveleteket és kísérleti projekteket.

Az Ügynökség dönthet úgy, hogy műszaki eszközeit a közös műveletekben vagy kísérleti projektben részt vevő tagállamok rendelkezésére bocsátja.

- (2) A közös műveletek és kísérleti projektek gyakorlati megszervezése során az Ügynökség a 16. cikkben meghatározott szakosított részlegein keresztül is működhet.

- (3) Az Ügynökség értékeli a közös műveletek és kísérleti projektek eredményeit, és az eredményekről a 20. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott éves jelentésben közölteendő, átfogó, összehasonlító elemzést készít a jövőbeli műveletek és projektek minőségének, összehangoltságának és hatékonyságának javítása céljából.

- (4) Az Ügynökség dönthet úgy, hogy az Ügynökségre alkalmazandó pénzügyi szabályokkal összhangban a saját költségvetéséből származó támogatásokkal társfinanszírozza az (1) bekezdésben említett műveleteket és projekteket.

4. cikk

Kockázatelemzés

Az Ügynökség közös integrált kockázatelemzési modellt dolgoz ki és alkalmaz.

Az Ügynökség általános és egyedi esetre vonatkozó kockázatelemzést egyaránt készít, amelyeket mind a Tanács, mind a Bizottság részére továbbít.

Az Ügynökség közös integrált kockázatelemzési minta eredményeit felhasználja a határőrök képzésének az 5. cikkben említett egységes alaptanterve kidolgozásakor.

5. cikk

Képzés

Az Ügynökség létrehozza és továbbfejleszti a határőrök képzésének egységes alaptantervét, illetve európai szinten képzést biztosít a tagállamok nemzeti határőreinek oktatói részére.

A tagállamok illetékes nemzeti szolgálatai tisztviselőinek részére az Ügynökség a külső határok ellenőrzésének és őrizetének, illetve a harmadik országbeli állampolgárok visszatérésének tárgyához kapcsolódó további képzéseket és szemináriumokat is biztosít.

Az Ügynökség a tagállamokkal együttműködve képzési programokat szervezhet a tagállamok területén.

6. cikk

Kutatások figyelemmel kísérése

Az Ügynökség figyelemmel kíséri a külső határok ellenőrzésének és őrizetének terén elért tudományos kutatási eredményeket, és ezeket az információkat továbbítja a Bizottságnak és a tagállamoknak.

7. cikk

Műszaki eszközök kezelése

Az Ügynökség központi nyilvántartást hoz létre és vezet a külső határok ellenőrzését és őrzését szolgáló, a tagállamok tulajdonát képező azon műszaki eszközökről, amelyeket azok önkéntes alapon és egy másik tagállam kérésére, az Ügynökség által végzett igényfelmérést és kockázatelemzést követően egy átmeneti időtartamra a tagállamok egymás rendelkezésére bocsátanak.

8. cikk

A külső határokon fokozott technikai és operatív segítségnyújtást szükségessé tevő körülményekkel szembesülő tagállamok támogatása

(1) A Szerződés 64. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül, egy vagy több tagállam támogatást kérhet az Ügynökségtől, amennyiben a külső határok ellenőrzéséhez és őrzetéhez kapcsolódó kötelezettségei végrehajtásának teljesítése során fokozott technikai és operatív segítségnyújtást szükségessé tevő körülményekkel szembesül. Az Ügynökség megfelelő technikai és operatív segítségnyújtást szervezhet a kérelmező tagállam(ok) részére.

(2) Az (1) bekezdésben említett körülmények fennállása esetén az Ügynökség:

- a) segítséget nyújthat a két vagy több tagállam közötti koordinációs ügyekben a külső határokon felmerülő problémák orvoslása céljából;
- b) megfelelő időtartamra kiküldheti a szakértőit az érintett tagállam(ok) illetékes nemzeti hatóságainak támogatására.

(3) A külső határok ellenőrzéséhez és őrzetéhez az Ügynökség műszaki eszközöket szerezhet be, amelyeket szakértői a kérdéses tagállamba való kiküldetésük időtartama alatt használnak.

9. cikk

Visszatérési együttműködés

(1) Az Ügynökség – a közösségi visszatérési politikára is figyelemmel – biztosítja a szükséges segítséget a tagállamok közös visszatérési műveleteinek megszervezéséhez. Az Ügynökség igénybe veheti a visszatérés terén rendelkezésre álló közösségi pénzügyi eszközöket.

(2) Az Ügynökség megállapítja az útiokmányok beszerzésének és az illegálisan jelen lévő harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésének helyes gyakorlatát.

10. cikk

Végrehajtási jogkörök gyakorlása

Az Ügynökség személyzete és a más tagállamok területén eljáró tagállami szakértők által gyakorolt végrehajtási jogkörökre az adott tagállam nemzeti jogát kell alkalmazni.

11. cikk

Információcsere-rendszerek

Az Ügynökség minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy megkönnyítse a feladatai szempontjából lényeges információk cseréjét a Bizottsággal és a tagállamokkal.

12. cikk

Együttműködés Írországgal és az Egyesült Királysággal

(1) Az Ügynökség a tevékenységi körébe tartozó kérdésekben és a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatai teljesítéséhez szükséges mértékben elősegíti a tagállamok operatív együttműködését Írországgal és az Egyesült Királysággal.

(2) Az Ügynökség által a 2. cikk (1) bekezdésének f) pontja alapján nyújtandó támogatás kiterjed az olyan közös visszatérési műveletek megszervezésére is, amelyekben Írország vagy az Egyesült Királyság, illetve mindkét állam részt vesz.

(3) E rendelet Gibraltár határaitra való alkalmazását addig az időpontig fel kell függeszteni, amíg megállapodás születik a személyeknek a tagállamok külső határain való átlépésére vonatkozó intézkedések alkalmazási köréről.

13. cikk

Együttműködés az Europollal és nemzetközi szervezetekkel

Az Ügynökség együttműködhet az Europollal és az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben illetékes nemzetközi szervezetekkel az e szervezetekkel megkötött munkamegállapodások keretében, a Szerződés vonatkozó rendelkezéseivel és az e szervezetek hatásköréről szóló rendelkezésekkel összhangban.

14. cikk

A harmadik országokkal való operatív együttműködés és a harmadik országok illetékes hatóságaival való együttműködés elősegítése

A tevékenységi körébe tartozó ügyekben és a feladatai teljesítéséhez szükséges mértékben az Ügynökség elősegíti a tagállamok és harmadik országok közötti operatív együttműködést az Európai Unió külkapcsolati politikájának keretében.

Az Ügynökség a Szerződés vonatkozó rendelkezéseivel összhangban együttműködhet a harmadik országoknak e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben illetékes hatóságaival, az ezen hatóságokkal kötött munkamegállapodások keretében.

III. FEJEZET

SZERVEZETI FELÉPÍTÉS

15. cikk

Jogállás és székhely

Az Ügynökség közösségi szerv. Az Ügynökség jogi személyiséggel rendelkezik.

Az Ügynökség valamennyi tagállamban az adott tagállam jogában a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik. Így különösen ingó és ingatlan vagyont szerezhet és idegeníthet el, továbbá eljárhat bíróság előtt.

Az Ügynökség technikai kérdésekben független.

Az Ügynökséget az ügyvezető igazgató képviseli.

Az Ügynökség székhelyéről a Tanács egyhangú határozattal dönt.

16. cikk

Szakrészlegek

Az Ügynökség Igazgatótanácsa megvizsgálja a szakrészlegek felállításának szükségességét a tagállamokban, és a tagállamok egyetértésétől függően határoz azok létrehozásáról, figyelembe véve, hogy kellő elsőbbséget kell élveznie a már létrehozott és a szárazföldi, légi és tengeri határok ellenőrzésének és őrizetének különböző vonatkozásaira szakosított operatív és képzési központoknak.

Az Ügynökség szakrészlegei kidolgozzák a helyes gyakorlatokat azon egyes külső határtípusok tekintetében, amelyekért felelősek. Az Ügynökség biztosítja ezen helyes gyakorlatok összhangját és egységességét.

Az egyes szakrészlegek részletes éves jelentést nyújtanak be tevékenységükről az ügyvezető igazgatónak, valamint rendelkezésre bocsátanak az operatív együttműködés összehangolása szempontjából lényeges bármely egyéb információt.

17. cikk

Személyzet

(1) Az Ügynökség személyzetére az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata és az egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételei, illetve az említett személyzeti szabályzat és alkalmazási feltételek alkalmazására vonatkozó, az Európai Közösségek intézményei által közösen elfogadott szabályok vonatkoznak.

(2) Az Ügynökség gyakorolja a saját személyzete tekintetében a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei által a kinevezésre jogosult hatóságra ruházott jogköröket.

(3) Az Ügynökség személyzete megfelelő számú tisztviselőből, és a tagállamok által kirendelt, a külső határok ellenőrzésének és őrizetének igazgatási feladatait ellátó nemzeti szakértőiből áll. A fennmaradó személyzet az Ügynökség által felvett, a feladatok elvégzéséhez szükséges egyéb alkalmazottakból áll.

18. cikk

Kiváltságok és mentességek

Az Ügynökségre az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvet kell alkalmazni.

19. cikk

Felelősség

(1) Az Ügynökség szerződéses felelősségét az adott szerződésre alkalmazandó jog határozza meg.

(2) Az Ügynökség által megkötött szerződések választottbírói kikötései alapján a felmerülő jogvitákban az Európai Közösségek Bírósága rendelkezik hatáskörrel.

(3) A szerződésen kívüli felelősség esetén az Ügynökség a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti a szervezeti egységei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat.

(4) A Bíróság rendelkezik hatáskörrel a (3) bekezdésben említett károkra vonatkozó kártérítésből eredő jogviták tekintetében.

(5) Az Ügynökség alkalmazottainak az Ügynökséggel szembeni személyes felelősségét a személyzeti szabályzat vagy az alkalmazási feltételek rendelkezései határozzák meg.

20. cikk

Az Igazgatótanács hatásköre

(1) Az Ügynökség rendelkezik egy Igazgatótanáccsal.

(2) Az Igazgatótanács:

a) a 26. cikkel összhangban a Bizottság javaslatára kinevezi az ügyvezető igazgatót;

b) minden évben március 31-ét megelőzően elfogadja az Ügynökség előző évre vonatkozó általános jelentését, és legkésőbb június 15-ig megküldi azt az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Számvevőszéknek. A jelentést nyilvánosságra kell hozni;

- c) minden évben szeptember 30-át megelőzően, és a Bizottság véleményének kézhezvételét követően, szavazásra jogosult tagjainak háromnegyedes többségével elfogadja az Ügynökség következő évi munkaprogramját, és megküldi azt a Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak; ezt a munkaprogramot az éves közösségi költségvetési eljárás és a külső határok igazgatására vonatkozó közösségi jogalkotási program szerint kell elfogadni;
- d) megállapítja az ügyvezető igazgatónak az Ügynökség operatív feladataihoz kapcsolódó döntéshozatali eljárásait;
- e) ellátja az Ügynökség költségvetéséhez kapcsolódó feladatait a 28. cikknek, a 29. cikk (5), (9) és (11) bekezdésének, a 30. cikk (5) bekezdésének és a 32. cikknek megfelelően;
- f) fegyelmi jogkört gyakorol az ügyvezető igazgató felett, valamint az ügyvezető igazgatóval egyetértésben az igazgatóhelyettes felett;
- g) megállapítja az eljárási szabályzatát;
- h) meghatározza az Ügynökség szervezeti felépítését, és elfogadja az Ügynökség személyzeti politikáját.

(3) A valamely tagállam külső határán vagy annak közvetlen közelében végrehajtandó különös feladatokra vonatkozó határozati javaslatok elfogadásához az adott tagállamot képviselő igazgatótanács tag támogató szavazata szükséges.

(4) Az Igazgatótanács tanácsot adhat az ügyvezető igazgatónak bármely, a külső határok operatív igazgatásának kialakításához szorosan kapcsolódó kérdésben, beleértve a 6. cikkben meghatározott kutatások nyomon követését is.

(5) Írországnak és/vagy az Egyesült Királyságnak az Ügynökség tevékenységeiben való részvételre irányuló kérelméről az Igazgatótanács határoz.

Az Igazgatótanács határozatát eseti alapon, a szavazásra jogosult tagok abszolút többségével hozza meg. A határozat meghozatalakor az Igazgatótanács figyelembe veszi, hogy Írország és/vagy az Egyesült Királyság részvétele elősegíti-e a kérdéses tevékenységek megvalósítását. A határozatban meg kell határozni Írország és/vagy az Egyesült Királyság azon tevékenységhez való pénzügyi hozzájárulását, amelyre a részvételi kérelem vonatkozott.

(6) Az Igazgatótanács az értékelési eljárások eredménye szempontjából lényeges információkat évente továbbítja a költségvetési hatóságnak.

(7) Az Igazgatótanács Ügyvezető Irodát állíthat fel, amely az Igazgatótanács által elfogadandó határozatok, programok és tevékenységek előkészítésében segíti az Igazgatótanácsot és az

ügyvezető igazgatót, és amely adott esetben, sürgősség esetén az Igazgatótanács nevében előzetes határozatokat hoz.

21. cikk

Az Igazgatótanács összetétele

(1) A (3) bekezdés sérelme nélkül, az Igazgatótanács valamennyi tagállam részéről egy-egy, a Bizottság részéről pedig két képviselőből áll. Ennek érdekében minden tagállam kinevez egy igazgatótanács tagot, valamint egy póttagot, aki az igazgatótanács tagot annak távollétében képviseli. A Bizottság két tagot, és azok póttagjait nevezi ki. A hivatali idő négy év. E hivatali idő egy alkalommal meghosszabbítható.

(2) Az Igazgatótanács tagjait a határigazgatási operatív együttműködés terén szerzett tapasztalataik és szakértelmük magas szintje alapján kell kinevezni.

(3) A schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és fejlesztéséhez társult országok részt vesznek az Ügynökség munkájában. Ezen országok mindegyike az Igazgatótanácsban egy képviselővel és egy póttaggal rendelkezik. Társulási megállapodásaik vonatkozó rendelkezései alapján megállapodásokat kell kidolgozni, amelyek többek között meghatározzák ezen országok Ügynökség munkájában való részvételének természetét és mértékét, valamint annak részletes szabályait, beleértve a pénzügyi hozzájárulásokra és a személyzetükre vonatkozó rendelkezéseket is.

22. cikk

Az Igazgatótanács elnöksége

(1) Az Igazgatótanács tagjai közül elnököt és alelnököt választ. Az elnökhelyettes hivatalból helyettesíti az elnököt annak akadályoztatása esetén feladatai elvégzésében.

(2) Az elnök és az elnökhelyettes hivatali ideje akkor jár le, amikor megszűnik az igazgatótanács tagságuk. E rendelkezésre is figyelemmel, az elnök vagy elnökhelyettes hivatali ideje két év. A hivatali időt egy alkalommal meg lehet hosszabbítani.

23. cikk

Ülések

(1) Az Igazgatótanács üléseit az elnök hívja össze.

(2) Az Ügynökség ügyvezető igazgatója részt vesz a tanácskozásokon.

(3) Az Igazgatótanács évente legalább két rendes ülést tart. Ezen túlmenően az Igazgatótanács az elnök kezdeményezésére vagy tagjai egyharmadának kérésére ül össze.

(4) Írország és az Egyesült Királyság meghívást kap az Igazgatótanács üléseire.

(5) Az Igazgatótanács az üléseire megfigyelőként meghívhat bármely egyéb olyan személyt, akinek véleménye érdeklődésre tarthat számot.

(6) Az Igazgatótanács tagjait – eljárási szabályzatának rendelkezéseire figyelemmel – munkájukban tanácsadók vagy szakértők segíthetik.

(7) Az Igazgatótanács titkárságát az Ügynökség biztosítja.

24. cikk

Szavazás

(1) A 20. cikk (2) bekezdésének c) pontja, valamint a 26. cikk (2) és (4) bekezdésének sérelme nélkül, az Igazgatótanács határozatait szavazásra jogosult tagjai abszolút többségével hozza meg.

(2) Minden tag egy szavazattal rendelkezik. Az Ügynökség ügyvezető igazgatója nem vesz részt a szavazásban. Valamely tag távollétében annak pótagja jogosult a szavazati jog gyakorlására.

(3) Az eljárási szabályzat megállapítja a szavazás részletes szabályait, különösen valamely tag egy másik tag nevében való eljárása, és adott esetben a határozatképesség feltételeit.

25. cikk

Az ügyvezető igazgató feladatai és hatáskörei

(1) Az Ügynökséget a feladatai ellátása során teljes mértékben független ügyvezető igazgató irányítja. A Bizottság, az Igazgatótanács és az Ügyvezető Iroda vonatkozó hatásköreinek sérelme nélkül, az ügyvezető igazgató sem kormányoktól sem más szervektől nem kérhet vagy fogadhat el utasításokat.

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács felhívhatja az Ügynökség ügyvezető igazgatóját, hogy számoljon be feladatainak elvégzéséről.

(3) Az ügyvezető igazgató a következő feladatokat látja el, és a következő hatáskörökkel rendelkezik:

a) e rendelet, ennek végrehajtási szabályai és az egyéb alkalmazandó jogszabályok keretei között előkészíti és végrehajtja az Ügynökség Igazgatótanácsa által elfogadott határozatokat, programokat és tevékenységeket;

b) megtesz minden szükséges intézkedést, beleértve a belső igazgatási utasítások elfogadását és a közlemények közzétételét is, annak biztosítása érdekében, hogy az Ügynökség e rendelet rendelkezései szerint működjön;

c) minden évben munkatervet és tevékenységi jelentést készít és nyújt be az Igazgatótanács részére;

d) a személyzet tekintetében gyakorolja a 17. cikk (2) bekezdésében meghatározott jogkörét;

e) a 29. cikknek megfelelően előirányzatot készít az Ügynökség bevételeiről és kiadásairól, és a 30. cikknek megfelelően végrehajtja a költségvetést.

f) a 20. cikk (2) bekezdésének g) pontjában említett eljárással összhangban elfogadott szabályokra is figyelemmel hatáskörét az Ügynökség személyzetének más tagjára ruházza át.

(4) Az ügyvezető igazgató a tevékenységeért az Igazgatótanácsnak tartozik felelősséggel.

26. cikk

A magas beosztású tisztviselők kinevezése

(1) A Bizottság a tisztségnek a Hivatalos Lapban és más sajtóorgánumban vagy adott esetben internetes weboldalon való meghirdetését követően összeállított lista alapján jelölteket javasol az ügyvezető igazgatói tisztségre.

(2) Az Ügynökség ügyvezető igazgatóját az Igazgatótanács nevezi ki érdemei, dokumentált igazgatási és vezetői képességei, valamint a külső határok igazgatása terén szerzett tapasztalatai alapján. Az Igazgatótanács határozatát a szavazásra jogosult tagok kétharmados többségével hozza meg.

Az ügyvezető igazgató felmentése ugyanezen eljárás szerint az Igazgatótanács hatáskörébe tartozik.

(3) Az ügyvezető igazgató feladatainak ellátásában az ügyvezetőigazgató-helyettes segíti. Távolléte vagy akadályoztatása esetén az ügyvezető igazgatót az ügyvezetőigazgató-helyettes helyettesíti.

(4) Az ügyvezetőigazgató-helyettest az Igazgatótanács az ügyvezető igazgató javaslatára nevezi ki érdemei, dokumentált igazgatási és vezetői képességei, valamint a külső határok igazgatása terén szerzett tapasztalatai alapján. Az Igazgatótanács határozatát a szavazásra jogosult tagok kétharmados többségével hozza meg.

Az ügyvezetőigazgató-helyettes felmentése ugyanezen eljárás szerint az Igazgatótanács hatáskörébe tartozik.

(5) Az ügyvezető igazgató és az ügyvezetőigazgató-helyettes hivatali ideje öt év. Hivatali idejüket az Igazgatótanács egy alkalommal, legfeljebb egy újabb öt éves időszakra meghosszabbíthatja.

27. cikk

Fordítás

(1) Az Ügynökségre az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. rendelet⁽¹⁾ rendelkezései vonatkoznak.

(2) A Szerződés 290. cikke alapján hozott határozatok sérelme nélkül a 20. cikk (2) bekezdésének b) és c) pontjában említett éves tevékenységi jelentést és munkatervet a Közösség összes hivatalos nyelvén el kell készíteni.

(3) Az Ügynökség működéséhez szükséges fordítási szolgáltatásokat az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja biztosítja.

28. cikk

Átláthatóság és tájékoztatás

(1) A rendelet hatálybalépését követő hat hónap elteltével az Ügynökségnek a dokumentumokhoz való hozzáférések tárgyában hozzá érkező kérelmek kezelése során alkalmaznia kell az 1049/2001/EK rendeletet.

(2) Az Ügynökség a feladatkörébe tartozó területeken saját kezdeményezésére is tájékoztatást nyújthat. Az Ügynökség biztosítja különösen, hogy a 20. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott közleményeken túl a tevékenységével kapcsolatban a nyilvánosság és bármely érdekelt fél számára gyors, objektív, megbízható, és könnyen érthető tájékoztatást nyújtson.

(3) Az Igazgatótanács megállapítja az (1) és (2) bekezdés alkalmazásához szükséges gyakorlati rendelkezéseket.

(4) Bármely természetes vagy jogi személynek jogában áll a Szerződés 314. cikkében említett bármelyik nyelven írásban az Ügynökséghez fordulnia. E személyek jogában áll, hogy ugyanazon nyelven kapjanak választ.

(5) Az 1049/2001/EK rendelet 8. cikke alapján az Ügynökség által hozott határozatok ellen – a Szerződés 195., illetve 230. cikkében meghatározott feltételek szerint – panasszal lehet fordulni az ombudsmanhoz vagy keresetet lehet benyújtani az Európai Közösségek Bíróságához.

IV. FEJEZET

PÉNZÜGYI SZABÁLYOK

29. cikk

Költségvetés

(1) Az egyéb bevételi források sérelme nélkül az Ügynökség bevételei a következők:

— az Európai Unió általános költségvetésében szereplő közösségi támogatás (a Bizottságra vonatkozó szakasz),

— a schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és fejlesztéséhez társult országok hozzájárulása,

— a nyújtott szolgáltatások díja,

— bármely önkéntes tagállami hozzájárulás.

(2) Az Ügynökség kiadásai tartalmazzák a személyzeti, az igazgatási, az infrastrukturális és a működési költségeket.

(3) Az ügyvezető igazgató előirányzatot készít az Ügynökség következő pénzügyi évre vonatkozó bevételeiről és kiadásairól, amelyet egy létszámtervvel együtt továbbít az Igazgatótanácsnak.

(4) A bevételeknek és kiadásoknak egyensúlyban kell lenniük.

(5) Az Igazgatótanács elfogadja a tervezett előirányzatot, a létszámtervre vonatkozó javaslatot és az előzetes munkaprogramot, majd legkésőbb március 31-ig mindezt továbbítja a Bizottságnak, valamint a schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és fejlesztéséhez társult országoknak.

(6) Az előirányzatot a Bizottság – az Európai Unió előzetes költségvetési tervezetével együtt – megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak (a továbbiakban: költségvetési hatóság).

(7) Az előirányzat alapján a Bizottság a létszámtervhez általa szükségesnek tartott összegeket, valamint az általános költségvetés terhére juttatott támogatási összeget felveszi az Európai Unió általános költségvetésének előzetes tervezetébe, amelyet a Szerződés 272. cikkének megfelelően betervezt a költségvetési hatóság elé.

(8) A költségvetési hatóság engedélyezi az Ügynökségnek juttatandó támogatási előirányzatokat.

Az Ügynökség létszámtervét a költségvetési hatóság fogadja el.

⁽¹⁾ HL L 17., 1958.10.6., 385. o. A 2003-as Csatlakozási Okmánnyal módosított rendelet.

(9) Az Ügynökség költségvetését az Igazgatótanács fogadja el. Az Ügynökség költségvetése az Európai Unió általános költségvetésének végleges elfogadását követően válik véglegessé. Adott esetben az Ügynökség költségvetését ennek megfelelően módosítani kell.

(10) A költségvetés bármilyen módosítása esetén, beleértve a létszámterv módosítását is, ugyanezt az eljárást kell követni.

(11) Az Igazgatótanács, a lehető legkorábban, értesíti a költségvetési hatóságot, ha bármilyen olyan projekt megvalósítását tervezi, amely a költségvetési finanszírozást lényegesen érintheti, különös tekintettel az ingatlanokkal kapcsolatos projektekre, mint amilyen például épületek bérlete, illetve vétele. Az Igazgatótanács erről a Bizottságot és a schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és fejlesztéséhez társult országokat is tájékoztatja.

Ha a költségvetési hatóság valamely ága jelzi véleményezési szándékát, akkor véleményét a projektről szóló értesítést követő hat héten belül megküldi az Igazgatótanácsnak.

30. cikk

A költségvetés végrehajtása és ellenőrzése

(1) Az Ügynökség költségvetését az ügyvezető igazgató hajtja végre.

(2) Az Ügynökség számvitelért felelős tisztviselője az előzetes beszámolót és az arra a pénzügyi évre vonatkozó költségvetési és pénzgazdálkodásról szóló jelentést legkésőbb minden pénzügyi évet követő március 1-ig átadja a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének. A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője az intézmények és a decentralizált szervek előzetes beszámolóit az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet⁽¹⁾ (a továbbiakban: általános költségvetési rendelet) 128. cikke szerint összevonja.

(3) Legkésőbb a pénzügyi évet követő március 31-ig a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője az Ügynökség előzetes beszámolóját és az arra a pénzügyi évre vonatkozó költségvetési és pénzgazdálkodásról szóló jelentését megküldi a Számvevőszéknek. Az arra a pénzügyi évre vonatkozó költségvetési és pénzgazdálkodásról szóló jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is továbbítani kell.

(4) A költségvetési rendelet 129. cikke alapján az Ügynökség előzetes beszámolójára vonatkozó számvevőszéki észrevételek kézhezvételét követően az ügyvezető igazgató saját felelősségi körében elkészíti az Ügynökség végleges beszámolóját, és azt véleményezésre benyújtja az Igazgatótanács elé.

(5) Az Igazgatótanács véleményezi az Ügynökség végleges beszámolóját.

(6) Az ügyvezető igazgató a végleges beszámolót, az Igazgatótanács véleményével együtt, legkésőbb a következő év július 1-jéig megküldi a Bizottságnak, a Számvevőszéknek, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, továbbá a schengeni vívmányok végrehajtásához, alkalmazásához és fejlesztéséhez társult országoknak.

(7) A végleges beszámolót közzé kell tenni.

(8) A Számvevőszék észrevételeire az ügyvezető igazgató legkésőbb szeptember 30-ig megküldi válaszát. Ezt a választ az ügyvezető igazgató az Igazgatótanácsnak is megküldi.

(9) A Tanács ajánlására az Európai Parlament N+2 év április 30-a előtt mentesíti az Ügynökség ügyvezető igazgatóját az N évre vonatkozó költségvetés végrehajtására vonatkozó felelősség alól.

31. cikk

A csalás elleni küzdelem

(1) A csalás, a korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek leküzdése érdekében az 1073/1999/EK rendeletet korlátozások nélkül kell alkalmazni.

(2) Az Ügynökség csatlakozik az 1999. május 25-i intézményközi megállapodáshoz, és haladéktalanul kiadja az Ügynökség valamennyi alkalmazottját érintő megfelelő rendelkezéseket.

(3) A finanszírozásra vonatkozó döntések és a végrehajtási megállapodások valamint az ezekből eredő jogi eszközök kifejezetten rendelkeznek arról, hogy a Számvevőszék és az OLAF szükség esetén helyszíni ellenőrzéseket folytathat azoknál, akik az Ügynökségtől pénzügyi támogatást kaptak, és azoknál a megbízottaknál, akik azt kiutalták.

32. cikk

Pénzügyi rendelkezések

Az Ügynökségre vonatkozó pénzügyi szabályokat a Bizottsággal folytatott konzultációt követően az Igazgatótanács fogadja el. E szabályok nem térhetnek el az általános költségvetési rendelet 185. cikkében említett szervek tekintetében a költségvetési keretrendelettről szóló, 2343/2002/EK, Euratom bizottsági rendeletben⁽²⁾ foglaltaktól, kivéve ha az eltérés az Ügynökség működéséhez kifejezetten szükséges, és azt a Bizottság előzetesen jóváhagyta.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 72. o.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

33. cikk

Értékelés

(1) Az Ügynökség tevékenységének megkezdését követő három éven belül, azt követően pedig ötévente az Igazgatótanács megbízást ad e rendelet végrehajtásának független, külső értékelésére.

(2) Az értékelés során meg kell vizsgálni, hogy az Ügynökség milyen hatékonysággal tesz eleget célkitűzéseinek. Az értékelés során fel kell mérni az Ügynökség munkamódszereit és tevékenységének hatását is. Az értékelés során figyelembe kell venni az érdekelt felek véleményét európai és tagállami szinten egyaránt.

(3) Az értékelés megállapításait át kell adni az Igazgatótanácsnak, amely elkészíti az e rendelettel, az Ügynökséggel és az Ügynökség munkamódszereivel kapcsolatos változtatásokra vonatkozó ajánlásait a Bizottság felé, és azt a Bizottság a saját véleményével, és esetleges javaslataival együtt továbbítja a Tanácsnak. Adott esetben a fentieket egy ütemtervvel ellátott cselekvési tervvel kell kiegészíteni. Az értékelés megállapításait, és az abban foglalt ajánlásokat nyilvánosságra kell hozni.

34. cikk

Hatálybalépés

E rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Az Ügynökség tevékenységét 2005. május 1-jén kezdi meg.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek megfelelően.

Kelt Luxembourgban, 2004. október 26-án.

a Tanács részéről

az elnökszergy

R. VERDONK